

LATVIJAS REPUBLIKAS VESELĪBAS MINISTRIJA

SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS

Dunties iela 22, Rīga, LV-1005 • Tālrunis: 67501590 • Fakss: 67501591 • E-pasts: info@spkc.gov.lv • Reģ. Nr. 90009756700

Rīgā

Rīgā, 25.09.2013.

Starpnozaru antimikrobiālās rezistences ierobežošanas koordinācijas komisijas 3. sēdes protokols

Sanāksmi vada: Komisijas vadītāja Nikola Vernere-Keiša

Piedalās: B.Kleina (VM)¹, A.Nogotkova (VI), A.Seilis (ZVA), D.Rudzīte (RAKUS), M.Liepiņš (RAKUS), G.Mičule (PVD), I.Bārbale (LLĢAA), I.Sviestiņa (BKUS), V.Grīnbergs (BKUS), A.Balode (SPKC) L.Šulce-Rēvele (Pacientu Ombuds), S.Janka (NVD), U.Dumpis (PSKUS), E.Dimiņa (SPKC).

Citi dalībnieki: Z. Linde-Ozola (LU)

Protokolē: E. Dimiņa (SPKC)

Sanāksmes norises vieta: Veselības ministrija

Sanāksmi sāk plkst. 14:00.

1. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana

N.Vernere-Keiša atklāj sanāksmi un aicina dalībniekus un pieaicinātos ekspertus reģistrēties. Apstiprina iepriekšējās sēdes protokolu. Informē par dienas kārtību. N.Vernere-Keiša iepazīstina ar Lauru Sevčenko – Slimību un profilakses centra Komunikāciju nodaļas vadītāju.

2. Eiropas Antibiotiku diena 2013 (18.novembris). Plānoti pasākumi plašai sabiedrībai un medijiem (Laura Sevčenko).

L.Sevčenko informē par TV reklāmas videomateriāliem par piesardzīgu AB lietošanu. Videomateriālu izveidojis Eiropas Slimību kontroles centrs (ECDC). SPKC iztulkojis divus video latviešu valodā. Pieejamas 2 versijas – 15 sekundes un 30 sekundes. Reklāmas materiāla demonstrācija plānota 2 nedēļu laikā (11.11.2013. - 24.11.2013.). Vieta - Latvijas Televīzijas

¹ BKUS –VSIA” Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, NVD – Nacionālais veselības dienests, LLĢAA – Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija, LU – Latvijas Universitāte, PSKUS - VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”, PVD – Pārtikas un veterinārais dienests, VI - Veselības inspekcija, VM – Veselības ministrija, ZVA – Zāļu valsts aģentūra

1.kanālā. Izvietošanai televīzijā nav atvēlēts finansējums. Sadarbībā ar VM tiks lūgts samazināt vai atcelt izmaksas par klipa demonstrēšanu.

Otra plānotā aktivitāte ir preses konference. Iespējamie datumi ir 14.11.2013. (ceturtdiena) vai 15.11.2013. (piektdiena). Preses konferenci rīko iepriekš (pirms svētkiem), lai žurnālistiem pietiek laiks sagatavot materiālu. Ieteicamais laiks - plkst.11:00, piedāvātā vieta ir SPKC centra telpas. Preses konferences ziņa un saturs: uzsvaru likt uz antibiotiku lietošanu, antibiotiku nozīmi, atšķirībām starp bakteriālām un vīrusu izcelsmes infekcijām. Sanāksmes laikā būtu jāvienojas par preses konferences dalībniekiem. Noteikti jāpiedalās ekspertiem.

Citi informatīvie materiāli. Izmantoti tiks pieejamie ECDC un e-bug projekta ietvaros sagatavotie materiāli. SPKC izvērtētu materiālu atbilstību un piemērotākos iztulkotu. Lai to veiktu, tiks lūgtas ECDC sagataves. Šī informācija tiks izglītota SPKC mājaslapā, sociālajos tīklos.

Citas ieteiktās aktivitātes. Ir izskanējis priekšlikums iesaistīt 3-4 Rīgas skolas un izmantojot e-bug sagatavos materiālus informēt skolēnus par atšķirībām starp baktērijām un vīrusiem. Kā arī infekciju kontroles pasākumiem - roku higiēna, elpceļu higiēna. Iespējama sadarbība ar Rīgas domes Labklājības departamentu.

Diskusija. U.Dumpis interesējas vai pagājušajā gada masu mēdijos ievietotie materiāli bija par brīvu? Atgādina, ka bija sarunas ar Veselības ministrijas pārstāvjiem par šādu iespēju. L.Sevčenko norāda, ka pēc viņas rīcībā esošās informācijas SPKC esot veicis maksājumu par šo pakalpojumu. Tāpēc šogad vienošanās par atlaidi noteikti būtu jāpanāk.

N.Vernere Keiša iesaka ceturtdienu kā piemērotāko laiku. Žurnālisti varētu uz brīvdienām sagatavot materiālus. Sanāksmes dalībnieki piekrīt. N.Vernere Keiša vēlas zināt, vai ir interesenti, kuri vēlas piedalīties? G.Mičule iesaka iesaistīt preses konferencē veterinārās nozares pārstāvjus. Sanāksmes dalībnieki piekrīt.

L.Šulce Rēvele iesaka veikt pētījumu par zināšanām par antibiotikām. Aptauju varētu veikt interneta vidē. U.Dumpis atgādina par Eirobarametra pētījuma rezultātus un iesaka prezentēt arī tos. E.Dimiņa norāda uz citiem sabiedrības zināšanu un paradumu pētījumiem, piemēram, nevalstiskās organizācijas „Veselības projekti” pētījums par Latvijas iedzīvotāju medikamentu lietošanas paradumiem saaukstēšanās slimību gadījumos.

U.Dumpis norāda, ka nepieciešamas iesaistīt Ārstu biedrību, kā atbalstošu institūciju. Sanāksmes dalībnieki piekrīt.

L.Šulce Rēvele iesaka iesaistīt un likt uzsvaru uz ģimenes ārstu praksi saistībā ar antibiotiku lietošanu. U.Dumpis norāda, ka ģimenes ārstiem bija veltītas aktivitātes un veikti arī pētījumi. E.Dimiņa norāda, ka nav īsti pamata norādīt uz pārmērīgu antibiotiku patēriņu ambulatorajā praksē kā galveno šī brīža problēmu. Būtiskākās problēmas identificētas stacionāros.

U.Dumpis iesaka pievērst uzmanību iesaistīto mediju skaitam, nevis detalizētai un specifiskai informācijai. Kopējais nodotās informācijas apjoms būs salīdzinoši neliels. Jābūt iesaistītiem kompetentiem žurnālistiem, kuri vēlas iesaistīties un izprast problēmas nozīmi. L.Sevčenko piekrīt, ka informācijas apjomam jābūt nelielam. Mēģinās aktīvi piesaistīt žurnālistus.

A.Utinane - Iesaka uzaicināt žurnālistus no raidījumu „Esi vesels”. L.Sevčenko apstiprina, ka sazināsies.

U.Dumpis atgādina par iepriekšējā gada kampaņai tulkoto materiālu („eža” klipu). Vai iespējams izmantot abus? L.Sevčenko atzīst, ka varam lietot abus reklāmas video.

N.Vernere Keiša vēlas noskaidrot, vai komisijas locekļi atbalsta sadarbību ar skolām.
U.Dumpis atbalsta ideju par skolu iesaistes mēģinājumu.
L.Sevčenko norāda uz pozitīvu pieredzi, informējot skolēnus par neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanu.
B.Kleina norāda, ka jābūt uzmanīgiem par informācijas veidu. Nevajadzētu runāt par medikamentu lietošanu ar bērniem.
E.Dimīna norāda, ka pamatinformācija būs balstīta uz Eiropas Savienības atbalstītā e-bug projekta sagatavotajiem materiāliem. Galvenā uzmanība pievērsta tieši zināšanu sniegšanai par baktērijām un vīrusiem, kā arī izsargāšanos no infekcijas slimībām.
N.Vernere Keiša norāda, ka tas labi saskanēs ar gripas epidēmiskās sezonas sākšanos/tuvošanos. Sanāksmes dalībnieki atbalsta ideju. Norāda arī uz veterinārmedicīnas studentu iesaistīšanas iespēju.

N.Vernere Keiša aicina izteikt priekšlikumus par aktivitātēm profesionāļiem.
E.Dimīna informē par nepieciešamību informēt profesionāļus par ECDC prevalences pētījuma rezultātiem. Iespējamā auditorija ir pētījuma veicēji un slimnīcu administrāciju pārstāvji. Arī pediatriem pacientiem ir veikti līdzīgi pētījumi. I.Sviestiņa norāda, ka šāds pētījums tiks veikts arī šogad un pētījuma veicēji bieži savā starpā nav pazīstami. Tā būtu iespēja attīstīt un uzlabot sadarbību.
U.Dumpis norāda, ka pārsvarā administrāciju pārstāvji uz šādiem pasākumiem neierodas.
E.Dimīna iesaka, ka uzaicinājums var būt būtisks pētījuma veicējiem, jo parāda viņu veiktā darba nozīmību. Diskusija profesionāļiem būtu slēgts pasākums. Komisijas locekļi piekrīt, ka šo sanākumi var organizēt Antibiotiku dienas pasākumu ietvaros.
U.Dumpis iesaka, ka arī citus pasākumus šajā laikā, kas tieši vai netieši skar antibiotiku lietošanu, saistīt ar šo dienu.
N. Vernere Keiša lūdz šo informāciju iesūtīt, lai zināmas visas aktivitātes.

3. Nacionālā plāna izstrāde. Laika grafiks plāna izstrādei

N.Vernere Keiša atgādina, ka ir nolikti termiņi, ka līdz nākamā gada 1.maijam ir jāiesniedz situācijas raksturojums un līdz 1. jūnijam jāiesniedz nacionālā plāna projekts. Informē, ka arī Zemkopības ministrijā ir līdzīga komisija, kura izstrādās plānu, kura struktūra ir līdzīga. Plāniem būs saskaņota struktūra. Plānu nepieciešams izstrādāt uz 3 gadiem. To apstiprinās VM. Aktivitātes un prioritātes bez papildus finansējuma var iekļaut jau 2014.gadā. Aktivitātes, kurām nepieciešams papildus finansējums jāplāno ne ātrāk kā 2015. gadā. Darba grupu vadītājiem izsūtīts kalendārais plāns. Līdz decembrim jābūt skaidrām plānotajām aktivitātēm. Tāpēc darba grupām jāuzsāk nepārtraukts kopējais darbs.

N.Vernere Keiša iepazīstina ar plāna struktūru un izvirzītajiem mērķiem. Aicina izmantot citu valstu paraugus.

Komisijas pārstāvji apspriež izvirzītās prioritātes katrā apakšgrupā. Vienojas par mērķu atbilstību katrai apakšgrupai.

U.Dumpis norāda, ka Izglītības intervenču un sabiedrisko kampaņu apakšgrupai jāpievērš ļoti liela uzmanība profesionālai izglītībai. Apakšgrupai būtu jāveic programmu audits visos līmeņos (pamatskola, vidusskola, augstskola, rezidenti, profesionāļi).

V.Grīnbergs informē, ka VSIA „Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā” ir šādas māsas, kuras nodarbojas ar personāla izglītošanu.

U.Dumpis norāda, ka būtu jāprecizē cik daudz šādas māsas ir nepieciešamas, kā arī nepieciešamā izglītībā.

L.Šulce Rēvele domā, ka ceturtajai grupai nepieciešamas apakšgrupas.

Komisijas locekļi iesaka pastiprināt komandu, iesaistot profesionāļus, jo māsām, ārstiem un farmaceitiem ir dažādas izglītības sistēmas.

U.Dumpis ierosina aktīvāk iesaistīt komisijas locekli P.Aldiņu un I.Sviestiņu. E.Dimiņa norāda uz komisijas locekli D.Kantāni kā palīgu māsu izglītības sistēmas analīzei.

B.Kleina atgādina, ka arī ESF fondu apguves ietvaros notikušas apmācības.

L.Šulce Rēvele apdomās priekšlikumus un piedāvās idejas. Interesējas par ar veselības aprūpi saistītu saslimšanu uzraudzību un ziņošanu, jo trūkstot informācijas par problēmas apjomu.

E.Dimiņa norāda, ka obligāta ziņošana nav piemērota šīm infekcijām. Tas ir sensitīvs jautājums un tieši tāpēc šāda grupa ir nepieciešama. Obligātas ziņošanas rezultāti nevar būt ticami un interpretējami. Ārstiem ir grūti ziņot par šīm saslimšanām, tās tiek uzskatītas par darba kļūdām. Tāpēc uzraudzības sistēmas būtiski ieviest slimnīcas ietvaros ar mērķi nevis identificēt vainīgos, bet gan stiprināt infekciju kontroles pasākumus.

N.Vernere Keiša uzdod darba grupu vadītājiem apkopot priekšlikumus

U. Dumpis interesējas, par turpmākajiem uzdevumiem.

B.Kleina iesaka veidot aprakstošo daļu par katru stratēģisko virzienu.

N.Vernere Keiša uzdod uzsākt pildīt tabulu par uzdevumiem.

4. MK noteikumu projekts: Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 11.jūlija noteikumos Nr.574 „Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē”

G.Grīse informē par grozījumiem. Iniciators bija VI. Iestrādāja šos priekšlikumus, bet uzsākot diskusijas, kopā saņemti priekšlikumi par vairāk nekā 50 grozījumiem. Tāpēc saskaņā ar procedūrām jāgatavo jauni noteikumi. Jaunajā versijā ir ietverti „Infekciju kontroles un sterilizācijas asociācijas” (IKSA), Veselības inspekcijas, SPKC priekšlikumi. Ir daudz Komisijas priekšlikumi, kuri ir diskutējami un vietām pretrunīgi. Iesaka izveidot grupu, kurā ir pārstāvji, kuri izteikuši priekšlikumus un sistemātiski iziet cauri noteikumiem un apspriestr visus ieteikumus.

U.Dumpis norāda, ka tā ir laba iedeja un nepieciešams piedalīties visiem iesaistītajiem.

G. Grīse aicina iekļaut L.Vīksnu un Juriju Perevoščikovu.

E.Dimiņa iesaka uzaicināt IKSA pārstāvjus, jo tieši no viņu puses saņemti daudzi ieteikumi.

N.Vernere Keiša aicina pieteikties interesentus un izsūtīs informāciju par iespējamajiem tikšanās laikiem. Tiks izsūtīta pēdējā dokumenta versija.

5. Organizatoriskie jautājumi

N.Vernere Keiša iesaka nākamo kopīgo tikšanos plānot pēc Eiropas Antibiotiku dienas – decembra sākumā. Norāda, ka nepieciešams uzsākt aktīvu darbu grupu ietvaros.

Pateicas par konstruktīvo darbu.

Sanāksmes vadītāja

Nikola Vernere Keiša

Sanāksmi protokolēja

Elīna Dimiņa